

Nationaal
beek- en esdorpenlandschap
Drentsche Aa

JAARVERSLAG 2007

Nederland heeft 20 Nationale Parken én 20 Nationale Landschappen

NATIONALE
LANDSCHAPPEN
Beleef Nederland opnieuw

JAARVERSLAG 2007

Nationaal beek en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Verkorte versie met opsomming van resultaten en projecten.

Voor uitvoerige beschrijving van de inhoud van projecten, zie het uitgebreide jaarverslag van 2006

Inhoud

1. Vijf jaar Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
2. In 2007 afgeronde projecten
3. In 2007 lopende projecten
4. V&E- jaarprogramma 2007
5. Landinrichtingscommissie
6. Project Amerdiep

Bijlagen

1. Organisatie Nationaal beek- en esdorpenlandschap en adressenlijst
2. Besluitenlijst 2007 Overlegorgaan
3. Uitgaven Bestedingenplan 2007
4. Projectenlijst 2002-2007

Vastgesteld door het Overlegorgaan NBEL / Gebiedscommissie Drentsche Aa in haar vergadering van 19 juni 2008.

1. Vijf jaar Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Reeks projecten leiden tot zichtbaar resultaat

Het Overlegorgaan van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa heeft de resultaten van haar vijfjarige bestaan op 6 december 2007 op een rij gezet. De gezamenlijke inspanningen van provincie, gemeenten, waterschap, landbouwers, terreinbeheerders, ondernemers, waterbedrijf en inwoners hebben geleid tot een stroom aan verbeteringen met zichtbaar resultaat. Van een bankje op de brink in Oudemolen, verbetering van de waterkwaliteit in het beekstelsel tot nieuwe kansen voor recreatie- en agrarische ondernemers.

Voorzitter Henk van 't Land stelt met nadruk dat het gebied een Nationaal Park met verbrede doelstelling is, waarin plaats is wonen en werken naast natuur en landschap. Het Overlegorgaan heeft in de eerste vijf jaar in haar bestaan 85 projecten uitgevoerd die gezamenlijk een investering vergden van 23 miljoen euro. Hiermee is er een goed fundament gelegd voor de komende jaren.

Voor landbouw is met succes gezocht naar perspectief. Kavelruil, bedrijfsverplaatsing en verandering in de bedrijfsvoering hebben geleid tot nieuwe kansen voor ondernemers. Tegelijk blijkt de waterkwaliteit te zijn verbeterd en is de vismigratie toegenomen door vistrappen. Ook in de dorpen zijn verbeteringen zichtbaar en de recreatie heeft een kwaliteitsimpuls gekregen door het langzaam maar zeker uitwerken en invoeren van het Plan van Aanpak voor een 'Levend bezoekerscentrum'. Het Overlegorgaan heeft daarbij bewust gekozen voor grote betrokkenheid vanuit het gebied.

De partijen die verenigd zijn in het overlegorgaan van het Nationaal Park kondigen aan de komende periode verder te gaan met de grote lijnen. De aanwijzing van het totale stroomgebied van de Drentsche Aa als Nationaal Landschap is door de provincie Drenthe zo ingevuld dat de werkwijze van de afgelopen 5 jaar wordt voortgezet. Water, natuur en landschap, landbouw, recreatie en wonen blijven daarin centraal, evenals het overleg met het gebied. Vanuit het provinciaal Meerjarenprogramma voor het landelijk gebied is ook de komende jaren voldoende geld beschikbaar voor verdere ontwikkeling van het gebied. Ondernemers in het gebied spelen daarin een belangrijke rol. In de periode 2007-2013 verwacht het Overlegorgaan nog een keer 20 miljoen euro te investeren in het Drentsche Aa-gebied. Van 't Land: *'Ik denk dat we een manier hebben gevonden om het gebied te blijven ontwikkelen op een manier die tegelijk de kwaliteit van natuur en landschap ten goede komt.'*

Ter ere van het eerste lustrum van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa zijn de resultaten op een rij gezet in dubbeldik jubileumuitgave van onze nieuwsbrief 'Doorstroom' met hierin een set ansichtkaarten met foto's van het Drentsche Aa gebied.

Eveneens in het kader van het vijfjarig bestaan is de film "**In het land van de Drentsche Aa**" van Henk Bos en Janetta Veenhoven vertoond tijdens 3 avonden speciaal voor de inwoners.

2. In 2007 afgeronde projecten

In 2007 zijn de volgende projecten afgerond, waarbij aangegeven is onder welke financieringsinstrument het project is uitgevoerd:

Bestedingenplan NBEL:

Project	Totale kosten	Bijdrage	derden
Opstellen communicatieplan	20.000	20.000	-
Inschakeling Louis Bolkstichting bij compostering natuurgras	6.345	6.345	-
Mooi zo veilig zo Anloo	18.100	8.000	10.100
Ontwerp dorpsommetjes Anderen	7.284	7.824	-
Agrarisch landschappelijk bouwen fase 0	8.116	8.116	-

Subsidieregeling gebiedsgericht beleid SGB/UP Nationaal Landschap Drentsche Aa

Project	Totale kosten	Bijdrage	derden
Beste praktijk onder en boven maaiveld	64.580	48.435	16.145
Water op Maat Elperstroom	1.262.912	492.368	770.544
Landschapsherstelplan Anloërdiep en Amerdiep	36.355	17.850	18.505

overig:

Project	Totale kosten	Bijdrage	derden
OBN: inrichtingsmaatregelen op reservaatgronden	.....		

Nederland heeft 20 Nationale Parken én 20 Nationale Landschappen

3. In 2007 in uitvoering en voorbereiding zijnde projecten

Project	Trekker/uitvoerder
Brinkenplan Taarlo	Drents Plateau/LBD
Herstel houtwallen Anloërdiepje en Wedbroeken	Staatsbosbeheer
Inrichtingsplan De strubben- Kniphorstbosch	Staatsbosbeheer
Veldnamenproject Anloo, Anderen en Gasteren ("De taal van het Landschap")	BOKD
Water in Bedrijf: pilot waterbeheer op bedrijfsniveau	Waterschap Hunze en Aa's
Fietspad Oudemolen-Zeegse: ontbrekende schakel Koeweg	Gemeente Tynaarlo
Recreatieve ontsluiting fietspad Okkenveen-Noordlaarderbos	Gemeente Tynaarlo
Stadsrand Assen-Oost en blauwgroene kern Amelterbos: ("10 kansen Deurzerdiep")	Gemeente Assen
Onderzoek historische vegetatie Drentsche Aa (onderdeel van Landschapsbiografie Drentsche Aa)	NWO
Agrarisch landschappelijk bouwen fase 1	LTO-Noord projecten
Herstel Landgoed Huis te Glimmen	Landschapsbeheer Groningen
Herstel cultuurhistorische keiwegen	Staatsbosbeheer
Ontwerp met huisstijl nieuwe Belvédères	Staatsbosbeheer
Aanleg 6 nieuwe Belvédères	Staatsbosbeheer
Inrichting Toegangspoort MTC ROLDE	Gemeente Aa en Hunze
Inrichting Toegangspoort NOORD	Provincie Drenthe
Inrichting Toegangspoort ANLOO	Gemeente Aa en Hunze
Inrichting knooppunt Kniphorstbosch	Gemeente Aa en Hunze
Soortenbeleid: vismigratieknelpunten Drentsche Aa	Waterschap Hunze en Aa's
Samenwerking, kennisversterking en ondernemersplatform: Extra inzet coördinator en medewerker V&E voor NL Drentsche Aa	Consulentschap NME
Farmers for Nature/project Amerdiep: Vervolg onderzoek instrumentarium en financiering	Aequator
Vorbereiding Toegangspoort ASSEN-Dijkveld	Gemeente Assen
Natuurwerkplaats Anderen (Leader-project)	Stichting VB / Woonconcept

4. V&E- jaarprogramma

Drentsche Aa thema-avonden

Maand: April

Thema : Beleid en beheer Staatsbosbeheer

Aantal deelnemers: 36

Maand: oktober

Thema: Paddenstoelen in de Drentsche Aa

Aantal deelnemers: 30

Drentsche Aa bewonersdagen

Maand: mei

Organisatie: 1 bustocht 's morgens en 1 bustocht 's middags

Aantal deelnemers: 80

Maand: september

Organisatie: 1 bustocht 's morgens en 1 fietstocht/kindertocht 's middags

Aantal deelnemers: 73

Drentsche Aa Gidsenpool

De gidsenpool bestond uit 20 actieve gebiedskenners. Voor deze groep zijn drie bijeenkomsten georganiseerd

Maand: januari

Nieuwjaarsetentje

Aantal deelnemers: 22

Maand: april

Thema: vlinders

Aantal deelnemers: 6

Maand: oktober

Thema: vleermuizen

Aantal deelnemers: 23

Drentsche Aa excursies

Aantal excursies: 52

Aantal deelnemers totaal: 1530

Externe excursieaanvragen

Aantal excursies: 4

Aantal deelnemers totaal: 137

Nieuwe uitgaven / producten

- Doorstroom (8 & 9) Nummer 9 was de jubileumuitgave die ter ere van het vijfjarig jubileum was voorzien van een setje ansichtkaarten
- Op stap 2007
- Digitale nieuwsbrief (nummer 3,4 & 5)

Scholing / cursussen / presentaties / evenementen

- Het Drentsche Aa onderwijsprogramma is uitgevoerd 14 basisschoolgroepen uit het scholennetwerk Assen. 350 leerlingen hebben tussen 25 september en 5 oktober 2007 meegedaan aan de Natuurspeurderstocht Drentsche Aa. De organisatie van het programma werd

Nederland heeft 20 Nationale Parken én 20 Nationale Landschappen

NATIONALE
LANDSCHAPPEN
Beleef Nederland opnieuw

verzorgd door IVN Consulentschap Drenthe ondersteund door Staatsbosbeheer en Drentsche Aa gidsen.

- De Cursus Gastheerschap Drentsche Aa is een keer verzorgd (okt/nov.) In totaal hebben 40 gebiedsondernemers de cursus gevolgd.
- Op 2 september verzorgde gedeputeerde dhr. R. Munnikma de provinciale opening van de Groene Maand in de omgeving van het dorp Anloo
- Jubileumfeest. 6 december 2007. Ter gelegenheid van het vijfjarig jubileumfeest zijn een aantal activiteiten georganiseerd waaronder rondleidingen voor de gasten, een informatiebeurs met streekproducten en een streekbuffet.

Drentsche Aa Fotoarchief

Het digitale fotoarchief is aangevuld en geactualiseerd. Foto's zijn gebruikt voor zowel eigen uitgaven als externe uitgaven, middels persberichten of fotoaanvragen. Het digitale fotoarchief bevat enkele honderden digitale foto's

Werkgroep ECR bijeenkomsten

De werkgroep ECR is 4 keer bijeen geweest. Aan de werkgroep zijn voorlichters van de gemeente Assen en Aa en Hunze en Oebele Gjaltema van het Recreatieschap als agendalid toegevoegd. Jannie Warringa is als afgevaardigde van LTO-Noord toegevoegd.

Communicatieplan

Het Drentsche Aa Communicatieplan is in feb. 2007 door het overlegorgaan aangenomen.

Gesprekspartner / adviseur

- Begeleidingscommissie En communicatiewerkgroep van het beheer en inrichtingsplan Kniphorstbosch.
- Overleg Herinrichting Homanshof (SBB project)
- Drentsche Aa film van Henk Bos(project SBB)
- Outdoor Drenthe

Publiciteit

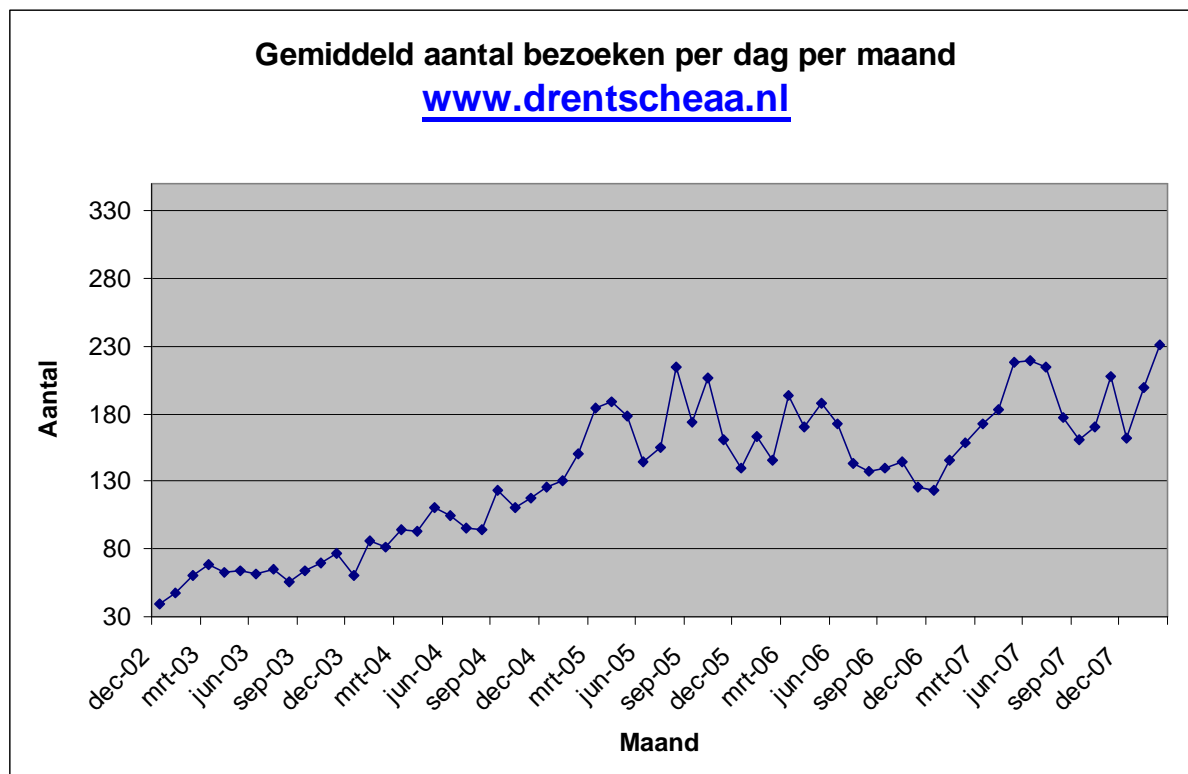
- Voor elke Nationaal Park excursie en de meeste Nationaal Park activiteiten is een persbericht voorzien van bijbehorende foto verstuurd
- Wekelijks worden de Nationaal Park excursies aangekondigd op de regionale radiozender Assen FM
- Meerdere malen heeft de coördinator V&E een toelichting op het excursieprogramma verzorgd op de regionale radiozender Radio Loep.

Ondernemers klankbordgroep.

Om het Levend bezoekersnetwerk goed en praktisch aan te laten sluiten op de behoeften en wensen van de verschillende gebiedsondernemers is een adviserende klankbordgroep van Drentsche Aa ondernemers opgezet. Deze klankbordgroep denkt mee over de inrichting van LBN infopunten, het opzetten van arrangementen, verkoopproducten, etc. In 2007 is de groep twee keer bijeengeroepen.

Website

Jaargemiddelde	Dag	Maand	Jaar
TOTALEN 2003	63	1919	23025
TOTALEN 2004	103	3135	37625
TOTALEN 2005	169	5135	61624
TOTALEN 2006	154	4682	56180
TOTALEN 2007	182	5549	66582

Nederland heeft 20 Nationale Parken én 20 Nationale Landschappen

5. Landinrichtingscommissie Drentsche Aa

Projecten

In onderstaand overzicht is kort per project aangegeven welke ontwikkelingen er in 2007 zijn geweest.

Project	Stand van zaken per 31 december 2007
a. Kavelruil	Planmatige kavelruil in deelgebied Rolde-Marwijksoord is afgerond. Dit heeft niet tot ruilingen geleid. In het deelgebied Grolloo is gestart met planmatige kavelruil. De kavelruilactiviteiten rondom Anderen hebben nog niet tot concrete resultaten geleid.
b. Amerdiep	Het rapport groene en blauwe diensten is besproken in de Landinrichtingscommissie evenals de visie van de Amerdiepboeren. Er is een voorstel gedaan voor het vervolgtraject in het Amerdiep. Dit heeft nog niet geleid tot concrete activiteiten.
c. Rolderdiep	De mogelijkheden voor particulier beheer zijn onderzocht. In een schetsschuit is dit met de direct betrokkenen verder uitgewerkt. Dit heeft geleid tot een drietal initiatieven.
d. Bomen in de beek	De voorbereidingen zijn afgerond, de uitvoering kan in 2008 plaatsvinden. De projectgroep heeft ervaringen elders in Nederland verzameld.
e. Gebiedsmakelaar	Diverse kleine activiteiten zijn uitgevoerd, inventarisatie, taxatie e.d.
f. Grondverwerving	Naast de reguliere grondverwerving voor de EHS, is 12 ha ruilgrond in het Amerdiep verworven, is de grondverwerving voor de fietsverbinding Okkenveen – Noordlaarderbos en voor de Toegangspoort Noord gerealiseerd.

Overig

De landinrichtingscommissie heeft afscheid genomen van de heer Munniksmas als voorzitter. De heer Zwaving heeft als plaatsvervangend voorzitter de vergaderingen geleid. In 2008 neemt hij de rol van voorzitter definitief op zich.

6. Project Amerdiep

In het lopende project Amerdiep is in 2007 de Aequator-studie naar publiek-private samenwerking afgerond. Het rapport dient samen met een door de Stichting Amerdiep opgestelde "Visie" en "uitwerking gebiedsaanbod" als verdere onderbouwing in een traject van bestuurlijke besluitvorming. Het rapport is vervolgens besproken in het Overlegorgaan (14 juni 2007) en de Commissie Landelijk Gebied CLG (1 november 2007). Besloten wordt in een aantal achtereenvolgende drie-maandelijke Bestuurlijk Overleggen Amerdiep aan de hand van vorderingen en beslispunten te besluiten over al of niet realisatie van de pilot Amerdiep. Er zijn Bestuurlijke Overleggen belegd op 21 november 2007 en in 2008 gepland op 20 maart, 23 juni, 15 oktober en 12 november.

Bijlage 1

Organisatie Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa en adressenlijst

Overlegorgaan

Voorzitter	de heer H. van 't Land
provincie Drenthe	mevrouw A. Edelenbosch/de heer R. Munniksma
LTO-Noord	de heer J. Emmens
LTO-Noord	de heer J.L. Stel/de heer H. Brink
Staatsbosbeheer	de heer A.A. Witvoet
BOKD	de heer J.N.H. Elerie
Recreatiesector	mevrouw J.A. Zingstra
gemeente Aa en Hunze	de heer J.J.M. Polman/de heer E. van Oosterhout
gemeente Assen	de heer A. Langius
gemeente Haren	de heer J. Niezen
het waterschap Hunze en Aa's	de heer H. Hillarides
de NV Waterbedrijf Groningen	de heer H. Hoogeveen
LNV Directie Regionale zaken Noord	de heer H.R. Oosterveld
gemeente Tynaarlo	de heer J.D. Frieling
Vereniging Natuurmonumenten	de heer H. Dommerholt
Secretariaat	Kees Folkertsma en Herman Thije

Projectgroep

---

provincie Drenthe	Herman Thije (voorzitter)
secretaris Overlegorgaan	Kees Folkertsma
LTO-Noord	Roel Visser
Staatsbosbeheer	Auke Boersma
BOKD	Dirk Jasper Keegstra
Recreatiesector	Greet Oosterhuis
Recreatieschap Drenthe	Oebele Gjaltema
gemeente Aa en Hunze	Adriaan Bennen
gemeente Assen	Jan Lagendijk
het waterschap Hunze en Aa's	Emiel Galetzka
de NV Waterbedrijf Groningen	Dirk van der Woerd
LNV Directie Regionale zaken Noord	Douwe Bijlsma
gemeente Tynaarlo	Wietze Jans/Jan Ploeger
IVN consulentenschap Drenthe	André Brasse
Landinrichtingscommissie	Karen Beukema
gemeente Haren	Atze Keuning (agendalid)
gemeente MiddenDrenthe	Dirk Beugel (agendalid)
Drents Plateau	Alexandra Mars/Marjo Montfrans

Werkgroep Educatie, Communicatie en Recreatie

Nederland heeft 20 Nationale Parken én 20 Nationale Landschappen

IVN Consulentenschap Drenthe	Simon Olbertijn (voorzitter en coördinator)
IVN Consulentenschap Drenthe	André Brasse (coördinator ECR, secretaris)
IVN Consulentenschap Drenthe	Agnes Bakker/Maroesja Veken/Guido Lek
Gemeente Tynaarlo	Joke Rosier
Waterschap Hunze en Aa's	Jan Kragt
Recreatiesector	Frits Sturris
Staatbosbeheer	Kees van Son
Secretaris Overlegorgaan	Kees Folkertsma
Gebiedsbewoner	Harry Patberg
LTO-Noord	Jannie Warringa
Gemeente Assen	Claudia de Boer, agendalid
Gemeente Aa en Hunze	agendalid
Het Drentse Landschap	Hans Colpa, agendalid
Recreatieschap Drenthe	Oebele Gjaltema

Adressenlijst

Organisatie	Adres
secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Postbus 122 9400 AC Assen T (0592) 365864 / 365860 E-mail drentscheaa@drenthe.nl Internet www.drentscheaa.nl
IVN Consulentenschap Drenthe	Postbus 125 9400 AC Assen T (0592) 371740 www.ivn.nl/drenthe
Staatsbosbeheer	Postbus 333 9700 AH Groningen T (050) 7074444 www.staatsbosbeheer.nl
LTO Noord	Postbus 186 9200 AD Drachten T (088) – 888 66 66 www.ltonoord.nl
Recreatiesector p/a Recreatieschap Drenthe	Brink 4b 7981 BZ Diever T (0521) 593210 www.recreatieschapdrenthe.nl
Vereniging Natuurmonumenten	Postbus 764 9400 AT Assen T (0592) 305051 www.natuurmonumenten.nl
waterschap Hunze en Aa's	Postbus 195 9640 AD Veendam T (0598) 693 800 www.hunzeenaas.nl
Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen	Oostersingel 21a

(BOKD)	9401 JZ Assen T (0592) 315121 www.bokd.nl
gemeente Aa en Hunze	Postbus 93 9460 AB Gieten T (0592) 267777 www.aaenhunze.nl
gemeente Assen	Postbus 30018 9400 RA Assen T (0592) 366911 www.assen.nl
gemeente Tynaarlo	Postbus 5 9480 AA VRIES T (0592) 266 662 www.tynaarlo.nl
gemeente Haren	Postbus 21 9750 AA Haren T (050) 5339911 www.haren.nl
gemeente Midden-Drenthe	Postbus 24 9410 AA Beilen (0593) 53 92 22 www.middendrenthe.nl
de NV Waterbedrijf Groningen	Postbus 24 9700 AA Groningen T (050) 368 86 88 www.waterbedrijfgroningen.nl
Ministerie van LNV, Directie Noord	Postbus 30032 9700 RM Groningen T (050) 5992300 www.minlnv.nl
provincie Drenthe	Postbus 122 9400 AC Assen T (0592) 365555 www.drenthe.nl
Landinrichtingscommissie drentsche Aa,	DLG Postbus 30027 9700 RM Groningen www.dienstlandelijkgebied.nl
Drents Plateau	Postbus 117 9400 AC Assen www.drentsplateau.nl

BESLUITENLIJST d.d. 15 februari 2007

17^e vergadering Overlegorgaan Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa, gehouden in CR Hofsteenge in Grolloo.

Besluit / Actie	Door Wie?	Voor wanneer?
1. Het Overlegorgaan stelt het Communicatieplan 2006 – 2007 vast. Alle partners uit het Overlegorgaan stemmen daarmee in met de voorgestelde werkwijze om elkaar over en weer intensief te betrekken bij communicatie naar het gebied toe.	Secretariaat / partners Overlegorgaan en werkgroep ECR.	permanent
2. Voor de volgende vergadering van het Overlegorgaan zal een projectvoorstel worden voorbereid hoe de V&E activiteiten uitgebreid kunnen worden naar het totale Drentsche Aa-gebied.	Secretariaat / werkgroep ECR	14 juni a.s.
3. Het Overlegorgaan stelt het jaarverslag 2006 vast en het is inmiddels in definitieve vorm op de website geplaatst. Door het secretariaat zal het naar de bestuurlijke achterban van de leden van het Overlegorgaan worden gestuurd.	Secretariaat	Voorjaar 2007
4. Het Overlegorgaan stemt in met de inspraakreactie op de startnotitie Tracé/MER verdubbeling N33. Tijdens de vergadering zijn toegevoegd: - suggestie verdiepte aanleg ter hoogte van Rolde, gekoppeld aan aandacht voor cultuurhistorische waarden en suggestie om een 'Belvédère-uitwerking' te maken. - aandacht voor recreatieve ontsluiting	Secretariaat	
5. De Landinrichtingscommissie (bestuurscommissie) Drentsche Aa is voortaan een vast agendapunt, waarbij de stand van zaken kan worden gemeld.	Secretariaat	permanent

BESLUITENLIJST d.d. 14 juni 2007

18e vergadering Overlegorgaan / Gebiedscommissie Nationaal (beek- en esdorpen) Landschap Drentsche Aa, gehouden in CR Popken- Hollander in Anloo.

Besluit / Actie	Door Wie?	Voor wanneer?
6. Het Overlegorgaan stemt in met het definitieve Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Drentsche Aa zoals dat door gedeputeerde staten van Drenthe op 12 juni 2007 is vastgesteld. De (financiële) ambitie van het Uitvoeringsprogramma wordt onderschreven, met als voorwaarde dat door het Rijk vanaf 2008 structureel extra geld beschikbaar is voor Nationale Landschappen. Vooralsnog wordt voor 2007 en 2008 gewerkt met een budget van € 2,4 mln. (met een Rijksbijdrage van 50%) en hiervoor zijn inmiddels al projecten geprogrammeerd.	secretariaat	
7. Door de secretaris wordt mondeling een toelichting gegeven op het project Amerdiep. De provincie Drenthe heeft DLG gevraagd hiervoor een Plan van Aanpak te	Secretariaat / DLG	17 december 2007

schrijven hoe dit project daadwerkelijk kan worden gerealiseerd. De voorzitter constateert dat bij alle bestuurders een positieve intentie aanwezig is om serieus werkt te maken van dit project. In het najaar moet er een GO / NO GO beslissingen worden genomen. De groep van boeren moet dan weten waar ze aan toe zijn.		
8. Het Overlegorgaan stemt in met het advies van het secretariaat om het Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Drentsche Aa, onderdeel Natuur & Landschap , naar het SNP te sturen als onze inbreng in het actieplan "Kwaliteitsimpuls Natuur".	Secretariaat	
9. In een volgende vergadering moet een onderwerp over zoning, bebording en diverse routes op de agenda van het Overlegorgaan worden geagendeerd.	Secretariaat	
10. Het Overlegorgaan stemt in met het voorstel dat de voorzitter en secretaris de definitieve teksten goedkeuren van het Alterra-rapport Benchmark Nationale Parken in Nederland.	Secretariaat	
11. Het Overlegorgaan stemt in met het projectvoorstel Project ontwerp familiestijl belvédères en inrichtingsvoorbeeld.	Secretariaat / Staatsbosbeheer	
12. Het Overlegorgaan stemt in met het financieringsvoorstel voor Toegangspoort Noord. Afsproken wordt dat de voortgang van realisatie van het Levend bezoekersnetwerk op de agenda van de volgende vergadering komt.	Secretariaat / André Brasse	1 november 2007
13. De vergadering constateert dat met de instelling van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa in 2002, besloten is om als formele schrijfwijze Drentsche Aa aan te houden.		
14. Het Overlegorgaan stemt in met het projectplan inzet Voorlichting en Educatie in Nationaal Landschap Drentsche Aa 2008 en 2009. Dus in het gehele Drentsche Aa-gebied! Ook de intentieverklaring Gastheren en -vrouwen van het Levend bezoekersnetwerk is akkoord, maar tekstueel moet de tekst zakelijker.	Secretariaat / Tienke Zingstra / André Brasse	

BESLUITENLIJST d.d. 1 november 2007

19e vergadering Overlegorgaan / Gebiedscommissie Nationaal (beek- en esdorpen) Landschap Drentsche Aa, gehouden in conferentieoord De Clinge in Zeegse.

Besluit / Aktie	Door Wie?	Voor wanneer ?
15. Het Overlegorgaan stemt in met de volgende projectvoorstellen: a) Beleidsregel STIPO (stimulering innovatie plattelandsondernemers; koepelproject) b) Project "Vitale Dorpen" c) Fietsknooppuntensysteem Drenthe; koepelproject d) Herstelplan Landgoed Huis te Glimmen e) Van Kei en Wege: herstellen keien-wegen	secretariaat	
16. Het Overlegorgaan neemt kennis van het projectvoorstel "Ontwerp en inrichting Belvédères"	projectgroep	
17. Het Overlegorgaan stemt in met deze 3 projecten ten laste van het lopende Bestedingenplan 2007: 1. Maken van schetsontwerpen knooppunten Anderen en Zeegse 2. Realisatie ontbrekende schakels dorpsommetje Anderen 3. Onderzoek historische vegetatie Drentsche Aa	secretariaat	
18. De secretaris krijgt van het Overlegorgaan mandaat voor het verder afhandelen van het project "Agrarisch landschappelijk bouwen in het Nationaal Landschap Drentsche Aa, fase 1". In een volgende vergadering wordt het projectvoorstel geagendeerd voor instemming.	secretariaat	
19. Het Overlegorgaan stemt in met het Bestedingenplan 2008.	secretariaat	
20. Als vergadermomenten voor 2008 worden vastgesteld; 6 februari 10.00-12.00 uur 19 juni 13.30-15.30 uur 15 september 20.00-22.00 uur 17 november 14.30-16.30 uur		

Bijlage 3

Bestedingen 2007 Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Project	Trekker / Opdrachtgever	Uitgaven
PvA Levend bezoekersnetwerk: O.a. uitwerking Tip Dijkveld en Knp Anderen en Zeegse	Secretariaat	€ 25.307
Uitvoeren V&E+C jaarprogramma: jubileum ansichtkaarten Doorstroom	Secretariaat	€ 9.882
Uitvoeren V&E+C jaarprogramma: Natuurbelevingskaart	IVN	€ 2.066
Uitvoeren V&E+C jaarprogramma: Bewonersdagen en -avond(12-5, 16-9 en 3-10)	IVN / werkgroep ECR	€ 2.514
Uitvoeren V&E+C jaarprogramma: Diverse activiteiten / producten	IVN / werkgroep ECR / secretariaat	€ 6.668
Wonen en Leefbaarheid: project "Dorp bij Nacht, Gasteren"	BOKD	€ 2.000
Wonen en Leefbaarheid: Realisatie ontbrekende recreatieve schakels Anderen	Dorpsbelangen Anderen	€ 8.987
Monitoringsplan Drentsche Aa	Secretariaat	€ 53.305
Nieuwsbrief Doorstroom	werkgroep ECR / redactie	€ 18.755
Op Stap-krant 2007	werkgroep ECR / redactie	€ 21.180
Folders en promotiemateriaal	secretariaat / werkgroep ECR	€ 5.599
Viering 1e lustrum + 3 filmavonden `In het land van de Drentsche Aa´	Secretariaat	€ 10.440
Onderhoud website	Secretariaat	€ 714
Kosten Overlegorgaan	Secretariaat	€ 9.281
<i>stand van zaken april 2008</i>	TOTAAL	€ 176.698

Nederland heeft 20 Nationale Parken én 20 Nationale Landschappen

bijlage 4

Projectenlijst 2002-2007

aandeel EU/Rijk									
THEMA	aantal proj.	Totale investering	EU-aandeel	RIJK-totaal:	ROM/WCL	SGM/SGB	NBEL	NL	overig
Landbouw	18	€ 1.299.860	€ 125.239	€ 943.767	€ 127.903	€ 155.217	€ 225.662		€ 43085
Natuur en Landschap	21	€ 2.883.004	€ 1.015.586	€ 585.595		€ 489.345	€ 8.400	€ 17.850	€ 70.00
Recreatie	18	€ 805.993	€ 123.000	€ 456.465	€ 1.240	€ 104.671	€ 168.554		€ 182.00
V&E	7	€ 91.990	€ 30.204	€ 57.837		€ 11.847	€ 45.990		
Water	17	€ 17.604.082	€ 5.945.149	€ 4.339.066	€ 3.353.510	€ 983.206	€ 2.350		
Wonen en Leefbaarheid	6	€ 150.918	€ 26.000	€ 28.384		€ 5.500	€ 22.884		
Stand van zaken 31 december 2007	87	€ 22.835.847	€ 7.265.178	€ 6.411.114	€ 3.482.653	€ 1.749.786	€ 473.840	€ 17.850	€ 686.985
aandeel streek									
THEMA	aantal proj.	Totale investering	streek-aandeel	provincie	gemeenten	waterschap	SBB	Part.	overig
Landbouw	18	€ 1.299.860	€ 230.854	€ 106.495		€ 44.569	€ 6.210	€ 71.545	€ 2.035
Natuur en Landschap	21	€ 2.883.004	€ 1.281.823	€ 674.546	€ 16.571	€ 110.120	€ 432.493	€ 5.07	€ 42.626
Recreatie	18	€ 805.993	€ 226.528	€ 53.221	€ 65.840		€ 41.344	€ 46.800	€ 19.323
V&E	7	€ 91.990	€ 3.949						€ 3.949
Water	17	€ 17.604.082	€ 7.319.967	€ 47.595	€ 5.475.950	€ 1.406.727	€ 33.884	€ 5.811	€ 350.000
Wonen en Leefbaarheid	6	€ 150.918	€ 96.534	€ 45.467	€ 25.967			€ 16.600	€ 8.500
Stand van zaken 31 december 2007	87	€ 22.835.847	€ 9.159.655	€ 927.324	€ 5.584.328	€ 1.561.416	€ 513.931	€ 146.223	€ 426.433
* BDU/VVB= brede doelluitkering verkeer en vervoereraad									

Nederland heeft 20 Nationale Parken én 20 Nationale Landschappen

